

Frederiksstad

Frederiksstad, (Friedrichstadt), blev grundlagt i 1621 af den gottorpske hertug Friedrich III. Han gav nogle remonstranter 1), der blev forfulgt i deres hjemland for deres tros skyld, lov til at grundlægge en by på halvøen mellem floderne Trens og Ejders sammenløb.

Byen blev anlagt efter hollandsk forbillede med gavlhuse og kanaler. Det var hertugens Frederiksstad skulle være en konkurrent til Hamburg. Det er også forsøgt af Christian IV i Glückstadt. Byerne nåede dog aldrig at få den betydning, der var tillagt dem.

Frederiksstad nåede en kort opblomstring ved anlægget af Ejderkanalen 1777, særlig ved fastlandsspærringen under Napoleonskrigene. Ved anlægget af Kielerkanalen i 1887 var byens storhedstid fuldstændig forbi. I 1850 blev store dele af byen ødelagt. I fem dage blev byen bombarderet. 137 huse brændte og omtrent 303 bygninger blev mere eller mindre ødelagt. Forgæves angreb Slesvigholstenerne med 9000 mand og 60 kanoner den lille by, der blev forsvaret af oberst Helgesen med 1600 mand og seks kanoner.

Nu ligger der en lille henrivende turistby. Foruden den evangelisk lutherske menighed, der er den største, findes der i dag kirker for katolikker, remonstranter og mennoniter 2). Desuden er der følgende trossamfund, polske brødre, kvækere og jøder.

Nødpengesedler

Som så mange andre byer udgav også Frederiksstad nødpengesedler. De ældste sedler kom i 1919. De var meget primitivt lavet, et stempel på et stykke papir. Politistationen lavede sedler med pålydende en pfennig, på gamle rationeringsmærker. Disse ældste sedler er meget sjældne og dyre i dag.

Frederiksstad fik dog også sin billedserie. Mens den ene side på tre sedler er ens med gavlhuse og træer langs en kanal, så er den anden side forskellig:
25 pfg.: Den evangeliske kirke,
50 pfg.: Den gamle mønt og 75 pfg.: Paludanushuset.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.:74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

De tre bygninger

Den evangeliske kirke stammer fra tiden 1643 - 49. Bygningen er ikke noget særligt, en enskibet teglstenskirke med et barokt tårn.

Kirkens største seværdighed er alterbilledet af Jürgen Ovens 3), der døde 1678 i Frederiksstad. Han var elev af van Dyck og Rembrandt. Billedet forestiller kvinderne der græder ved Jesu legeme.

På kirkegården findes en mindesten, hvorpå der står: "Denne sten satte det danske folk over 53 trofaste sønner, som satte livet til for fædrelandet i dagene 29. september - 3. oktober 1850.

Den gamle mønt

Den gamle mønt blev bygget 1626 af statholderen i Frederiksstad, Adolf van de Wael. Han satte sit våben og valgsprog over døren: "Omne solum forti vori patria". (Hvert sted er fædreland for den stærke mand). Der har aldrig været slået mønt der. Huset er bygget i hollandsk renaissance. Gavlen hælder lidt fremover for at beskytte muren mod regn. I et baghus findes Mennonitternes kirkesal.

Paludanushuset

Det er vistnok Frederiksstads prægstigste gavlhus. Det er bygget i 1637 af remonstrantpræst og vinhandler Godefridus Paludanus. Huset er købt af den danske sydslesvigske forening og er indrettet til mødesale, kirkesal og præstebolig.

- 1) Remonstranter, Armenianere, et parti i den reformerte kirke i Holland
- 2) Mennoniter, et nederlandsk trossamfund
- 3) Jürgen Ovens, født 1623 i Tønning. Flere værker findes på Statens museum i København og et på Koldinghus.

Karl Lund, Bragt i blad nr.4-1973

Nr.	Medl.		Kons	Opr. Pris	
		Seddel + diverse			
1	39	DK 5 kr 1943 8311076J Si102	1+	60	
2	39	DK 10 kr 1944 BR777735 Si120	1+ - 01	150	
3	39	DK 50 kr 1942 C5800062 Si108 📷	01	450	
4	39	DK 50 kr 1997 D4972E Si141	0-01	90	
5	39	DK 100 kr 1978 A8781K Si142 📷	0	325	
6	39	DK 100 kr 1981 C0812G Si142	0-01	200	
7	39	DK 100 kr 1987 D4871K Si142	0	250	
8	39	DK 100 kr 1998 G0982C Si143	01	125	
9	39	Broager 1 mark Si21	0	9	
10	38	Tønder 50 pf Si106A	01	40	
11	38	Uge 50 pf Si111	0	10	
12	38	Vojens 25 pf Si114A	0	20	
13	38	Vojens 50 pf Si115A	0	20	
14	38	Vojens 1 m Si116A	0	20	
15	38	DK Den allierede Overkommando 1 kr	1+	45	
16	38	Grønland 50 kr (1953) Si71 📷	1+	1800	
17	38	D notgeld 5 forsk.	0	30	
18	38	D notgeld 5 forsk.	0	30	
19	38	DK brødmærke Staugaard Sønderborg 1 kg Schwarzbrot	1-	25	
20	83	Katalog Das papiernotgeld v. Schl-Hols. U. Hamburg 1914-1923 af K. Lund	pæn	25	
21	83	Siegs Møntkatalog DK 1978, Seddelkatalog DK 1970, Norden 1976	lot	35	
22	83	Album med 43 forsk. sedler	lot	50	
23	83	DK 2 forsk. sex kr seddel	lot	20	
24	83	Album med 18 forsk. Sedler, mest D inflationsedler	lot	25	
25	83	Østrig 14 forsk. notgeld	lot	10	
26	83	D 5 forsk. notgeld	lot	15	
27	83	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
28	83	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
29	83	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
30	83	D 10 forsk. notgeld	lot	30	

31	83	Tønder byseddel 4 sk 1812 📷	01	900	
32	83	Tønder byseddel 12 sk 1812 📷	0	900	
33	83	D 9 forsk. notgeld	lot	27	
34	83	D Berlin 10 forsk 50 pf 09.09.21	lot	30	
35	83	D Glücksburg 25, 50 pf 1 m 1920	0	15	
36	83	D 6 forsk notgeld fra Sl.-Ho.	0	30	
37	83	D Flenborg 4 x 25 pf 16.01.20, 50 pf 16.01.20, 50 pf 14.03.21	0	30	
38	83	DK Album med 15 forsk. sønderjy. nødsedler	lot	165	
39	83	Østrig 50 schilling 1970, 100 schilling 1969	1, 0	75	
40	83	Island 5 kr (1960) Si43, Norge 1 kr 1943	lot	10	
41	83	UK 1 pound (1981-84)	0	30	
42	125	USA 1 dollar 1899 KM338	1	200	
43	125	USA 1 dollar 1917 KM187	1-	100	
44	125	Diverse 42 sedler mest Tyskland	lot	50	
45	125	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
46	125	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
47	125	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
48	125	D 10 forsk. notgeld	lot	30	
		Mønter			
49	39	D Marchmedalje 2 stk.	lot	18	
50	39	D Marchmedalje 2 stk.	lot	16	
51	39	DK Marchmedalje 4 stk.	lot	18	
52	39	DK Marchmedalje 4 stk.	lot	20	
53	39	DK Mejeritegn Sødmælk Bevtoft	1+	40	
54	39	DK Mejeritegn 1 liter Broballe messing	1+	250	
55	39	DK Mejeritegn 1 liter Broabllle aluminium	1+	125	
56	39	DK 1 rigsdaler 1847VS H4A Si12.1 📷	01	1275	
57	39	DK 2 kr 1945 jub	0	100	
58	39	UK 1 cent handelsmønt 1874, 1901	lot	12	
59	39	Østrig Maria Theresiadaler 1780 nypræg sølv	0	55	
60	38	DK Kgl. Møntsæt 2000	0	250	
61	38	DK Kgl. Møntsæt 2003	0	95	
62	38	DK Mejeritegn 2 L Skm. Rødkild (Tandslet)	1+	250	
63	38	DK Mejeritegn 1 L sødmælk Rødkild (Tandslet)	1+	250	
64	38	Udland 1 mappe med mønter	lot	25	
65	125	DK Møntbakke (29x29 cm, 10x10 rum, incl plexi-plade), 10 øre: 1874, 1907, 17, 19, 21,	lot	100	

		20 x C X med hul, 19 x F IX 25 øre: 1919, 7 x C X med hul, 11x F IX ½ kr: 2x1924, 1 kr: 2 x1926, 40, 42, 8 x F IX			
66	37	DK 5 øre 1941-1985 komplet isat Siegs rød Møntalbum	lot	50	
67	37	DK 5 kr 1960-1988 komplet isat Siegs rød Møntalbum	lot	145	
68	37	DK 200 kr jub 1995 Joakim	0	220	
69	37	DK 200 kr jub 1995 1000 år	0	300	
70	37	DK 200 kr jub 2000	0	220	
71	37	DK 200 kr jub 2004	0	220	
72	37	DK 2 kr jub 1930	01	65	
73	37	DK 2 kr jub 1958	01	65	
74	37	DK 5 kr jub 1960	01	65	
75	37	DK 5 kr jub 1964	01	60	
76	37	DK 10 kr jub 1967	01	60	
77	37	DK 10 kr jub 1972	01	50	
78	37	D 10 m OL 1972D sølv	0	50	
79	37	D 10 m OL 1972F sølv	0	50	
80	37	D 10 m OL 1972 sølv	0	50	
81	37	D 5 m 25 år republik 1974F sølv	0	30	
82	37	D shellpolet vm fodbold Gerd Müller	01	15	
83	37	Hækkerup møntsæt	0	15	
84	37	DK Kgl. Møntsæt 1981	0	115	
85	37	DK Kgl. Møntsæt 1986	0	125	
86	37	DK Kgl. Møntsæt 1987	0	125	
87	37	DK Kgl. Møntsæt 1988	0	100	
88	37	DK Kgl. Møntsæt 1989	0	80	
89	37	DK Kgl. Møntsæt 1990	0	80	
90	37	DK Kgl. Møntsæt 1991	0	100	
91	37	DK Kgl. Møntsæt 1995	0	100	
92	37	DK Kgl. Møntsæt 2003	0	80	
93	183	Vatikanet Møntsæt 1974	0	200	
94	183	Vatikanet Møntsæt 1982	0	200	
95	183	Vatikanet Møntsæt 1986	0	200	
96	183	Rom Maximianus 286-305Antoninian PAX Sear 3617	1+	150	
97	183	Rom Gallienus 253-268 Antoninian Asien 267 RIC 609	1+	150	

98	183	Rom Gallienus 253-268 Antoninian ”Vintus ...” Sear 3003	1+	150	
99	183	D 10 m 1990F jub Barbarossa	0	50	
100	183	DK medalje 1817 Reformation Bergsøe 86	1+	100	
101		Sønderjyllandsmønten 1983 sølv 31,8 g 92,5%	0	110	
102		Sønderjyllandsmønten 1983 sølv 31,8 g 92,5%	0	110	
103		Medalje Aabenraa 650 år 1985 sølv 90% 15,0 g	0	55	
104		Medalje Aabenraa 650 år 1985 bronze	0	35	
105		Medalje Post- og telegrafvæsenet 1624-1974 bronze	0	50	
106		Medalje G VI Adolf 75 år som arkæolog bronze	0	50	
107		Medalje C XVI Gustav 1973 bronze	0	50	
108		Medalje Danmarks Speciedaler i 200 år (1975) bronze	0	50	
109		Medalje Norske krone 100 år 1975 bronze	0	50	
110		4 x Medaljer ”De Glückburgske konger” 1974 bronze	0	150	
		Sedler			
111		Qatar & Dubai 100 riyals KM6 📷	1+	500	
112		Rhodesia and Nyasaland 10 shillings 1961 KM20B 📷	1	100	
113		Rhodesia and Nyasaland 1 pound 1960 KM21B 📷	01	750	
114		D Breisach 50 pf 01.08.19, 50 pf 10.02.21 Bremervörde 50 pf 01.04.1920	0	18	
115		D Bremen 2 x 25 pf 2 x 50 pf 2 x 75 pf 2 x 100 pf 1923 DN166	0	48	
116		D Bremen 2 x 25 pf, 3 x 50 pf 15.09.21	lot	30	
117		D Bremerhaven 2 x 25 pf 2 x 50 pf maj 1921 DN184	0	24	
118		D Buxtehude 25, 50 pf 01.10.20, 25, 50 pf 01.10.21	0	24	
119		D Bückeburg 5 x 1m 15.10.21	0	30	
120		D Bürgel 2 x 15, 50, 2 x 75 pf 28.05.21	0	30	
121		D Camp 25, 50 pf 07.1921 DN219, Carlow	0	30	

		25, 50, 75 pf 15.06.21 DN221			
122		D Castorp 25, 50 pf 1, 2 m 24.03.21	0	24	
123		D Caub 10, 20, 25, 50 pf U.Ä (1920)	0	24	
124		D Cochem 10, 50 pf 04.1921, Crefeld 25, 50 pf 24.02.21 DN246	0	24	
125		D Dasson 10, 25, 50 pf Reutergeld 31.05.1922	0	18	

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 12. november 2013

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	50	22	2250	43		64	24	85	5	106	
2	90	23		44	30	65	160	86	10	107	
3	90	24	40	45	34	66	78	87	5	108	
4	75	25		46	200	67	75	88	10	109	
5	25	26		47		68	40	89	10	110	
6	36	27	30	48	25	69	20	90		111	
7	32	28	30	49	410	70	32	91	140	112	25
8	38	29	20	50	300	71	20	92	75	113	20
9	390	30	15	51	90	72		93		114	
10	290	31	15	52		73		94		115	25
11	60	32	30	53		74		95	25	116	52
12	70	33	42	54	1100	75		96		117	40
13	75	34		55	170	76		97		118	10
14		35		56		77		98		119	44
15	90	36		57		78		99		120	30
16		37		58		79	15	100		121	
17	35	38	15	59	1700	80		101		122	42
18	350	39		60		81		102	75	123	28
19	30	40		61	16	82		103		124	30
20	175	41		62	20	83	12	104		125	15
21	145	42		63	22	84		105		©	

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 14. januar 2014 kl. 19.30** i NygadeHuset i Aabenraa.

.....
Da foreningens beholdning af kommissionsmønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter til salg.